

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében, Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében, Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában, Bács-Almásán: Rosenberg A. cégnél.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
Tanítóknek, aljegyzőknek, írnokoknak és földmiveseknek év 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Ne feledkezzenek meg tisztelt előfizetőink, a kik eziránt még nem intézkedtek, az előfizetési összegnek azonnal való beküldéséről.

Ha a küldött postautalvány elveszett, akkor az üres utalvány eként állítandó ki:

Bácsmegye

kiadóhivatala

Budapest, VI. Teréz körút 2.

A Bácsmegyei Gazdasági Egylet.

Nagyfontosságú, messzire kiható eseménynek volt színhelye december 31-én Bacs-Bodrog vármegye székháza. Ott a jelzett napon rakták le megyei közéletünk kimagasló, jeles férfiai szűkebb hazánk közgazdasági politikájának új, egészséges, erőteljes alapjait. Vezetőférfiaink közül azok, a kiknek szívét, lelkét, munkakedvét, akaraterejét a politikai láz kinos gyötrelme még nem bénította meg — nagy, diszes csoportban jöttek össze, hogy a hazafias lelkesedés hevéből serkentve komoly elhatározással jelöljék meg ama módokat és eszközöket, melyeknek segítségével hatalmas lépéssel vihető előbbre Bácsme gyének a pártpolitika sártengerében megfeneklelt gazdasági szekere.

Latinovits Pál, a kisemberek atyai jótévője; Latinovits Géza, a gazdasági

érdekek fáradhatatlan jótévője. ifj. Vojnits István, a hasznos munkának élő alispán; dr. Falcione Nándor, a pénzintézeteknek solid, emberiséges szel lemben való működésének szószólója; Koczkar Zsigmond, a komoly munka leikes barátja; Rác György, a szónak és tollnak mestere, Fernbach Károly, a hivatását lelkiismeretesen teljesítő honatya, Pertschy Ferencz, Wámoscher Nándor, Kiss Károly, Rosenberg Jakab, a gazdag tapasztalatokkal megrakott gazdák; Lányi Mór, a jeles pénzügyi kapacitás; dr. Zákó István, a Zentai Gazdakör buzgó elnöke; Galambos Sándor, a gazdasági ügyek oroszlanlelkű előharczósa; Matkovich Béla, Fernbach Bálint, Falcione Lajos, Pukovich Elemér, dr. Falcione Árpád, a gazdatársadalom ifjabb nemzedékének ágilis tagjai; Kiss Gyula, Vermes Vince, Pinterovits Jenő, a jegyzői kar kitűnőségei; Zabik László, a megyei háziipar megeremtője; Molnár Ferencz, Szigeti Vargha László, Hesz Márton, Novaszelli János, a képzett pedagógusok; Rakita László, Schadt Ignác, Rockenstein Nándor, a gazdasági érdekekért folyton harezoló papok; gróf Chotek Rezső, báró Vojnits István, Törley Gyula, Szemző Gyula, Szemző István, Schmausz Endre, Városy Károly, Heintz Albert, dr. Schneider Károly, dr. Galambos Pál, a Dungyerszkyek, Lebach Antal, Pukovich Ottó, Halm Sándor, az okszerű, belterjes gazdálkodás uttörői, s még sok jeles gazdatársuk a békés együttmű-

ködés üdvös hatásának tudatától eltelve, imponáló egyetértéssel állapították meg mindama törekvéseket, ezélokot, teendőket, a miket az erőben és erkölcsben megnövekedett gazdasági egylet szolgálni fog. Mondanunk se kell, hogy a tanácskozások során megnyilatkozott a gazdasági szaktudás magas színvonalán álló eszmecsere szelleme, iránya és tartalma teljes összhangban állott a bácskai gazdák minden osztályának érdekeivel.

A vezérek megtették kötelességüket. Most már a közkatonákon a sor. Minden gazda, akinek van érzéke a fejlődés, haladás, a kör követelménye iránt; aki a saját sorsával törődik, haladéktalanul lépjen be a gazdasági egyletbe. Szivleljék meg Latinovits Pálnak, a két gazdasági intézmény egyesülése alkalmából mondott beszédében foglalt eme aranyigazságot.

„Helyes, üdvös gazdasági politikát csupán szép szavakkal csinálni nem lehet. Hogy nagy eredményeket érhesünk el, szükséges, hogy tömörüljünk. Most csak egymáshoz simulva, vállvetve, egyesült erővel érhetünk el nagy sikereket.”

Pető Lajos.

— Baja város tisztviselői. Bajáról jelentik: Baja város törvényhatósága nemrég azt határozta, hogy a 2000 koronán felül dotált városi tisztviselőknél az 1905. évre 15 százalék drágasági pót-

Elszállt . . .

Elszállt ajkamról a fohász,
Összezsuktam imakönyvem
S öntudatlan, akaratlan
Róla álmodozni kezdtem.
Róla a szépről, ki eljő értem;
Ki rózsákkal hinti be utam,
Finek jutalma hű szívem lészen . . .
S oly jól esett hinnem azt, hogy — van!

Lankasztott a zárdá csendje,
Vágytam ki a nagy világba.
Ott hideg volt — itt meg sivár:
Szétfoszlott lelkem szép álma.
Nem szív kellett, Csak el tovább tovább . . .
Aranyhegyeken át az égig
Csalta őket csalóka délibáb . . .
És — már nem hittem, hogy létezik.

Szótlan, mélázva hallgatom
Bus szavát halvány asszonyoknak.
„Nincs sehol!” — kiáltja daczczal,
Mig könnyei egyre folynak.
S mig ő tagadja — én hinni vágyom,
Hogy igaz volt a leány-álom,

Hogy él egy más csillagvilágon

Rám vár s én őt hiába várom.

Molnarné Radich Jolán.

Hajótöröttek.

— A „BÁCSMEGYE” eredeti tárczája. —
— Hát te hogyan kerültél ide? — kérdi az egyik borzas, aztán tovább csámcsog a fekete kenyerből.
— Én? . . . Már minthogy én? — riad föl egy még fiatal, értelmes arcú darócruhás, azzal újra mely hallgatásba merül.
— Te, te! — bök feléje bütykös ujjával az előbbi.
— Bocsássatok meg, de . . .
— Semmi „de”! — förmed rá a borzas. Ugy kötöttük ki, hogy minden este egyikünk elmondja, hogy került ide a zárdába, ki fia, mi fán termett, meg a többit. Mára rajtad a sor. Azért hát beszélt!
Estebéd ideje van a fegyházban. A szűk ablaknyíláson beszűrődő vékony fénysugár alig hogy megvilágítja a dohos zárkát, melyben mindenféle alakok hevernek a földön tarka összevisszaságban. Van ott köztük minden rendü-rangu, kik most mind egyenlőkké lettek. Ha máshol nem is, de itt, ebben a kis világban, egyenlő jogokkal bírnak az emberek. Itt rem léteznek kiváltságok. A bün, melyet elkövettek, lett légyen az bármilyen, egyenlőkké teszik őket.
— Na, hát kezd már, ne báméskodjál a levegőbe, mint a holdkóros! — piszkálja a borzas a beszélni nem akarót.

— Amint tudjátok — kezdi a fiatal daróc — nagyurnak születtem.

— Oszd mégis ide jutottál — röhög közbe az egyik.

— Tartsd a bagólesődet, öcskös! — ripakodnak rá a többiek.

— Édes apámnak egyetlen fia voltam.

— Hogy hittak az apádat? — röffien közbe az egyik.

— Mi közöd hozzá? — szól közbe az öreg Marci bácsi, ki már vagy 20 éve eszi az állam kenyereit. Nem kíváncsi senki se rá, mi a neve.

Itt nincs szüksége rája. Itten csak numero 76. Azzal punktum. Csak ezt akartam mondani.

A halovány fegyencz meg folytatja:

— Mintha csak magam előtt látnam apámat, azt a szigorú arcot, mely velem szemben azonban soha se tudott az lenni . . .

A numero 76. arcza egészen átváltozik. Mintha nem is tudna a többiekről, mintha csak magának beszélne:

— Szinte látom édesanyámat, azt a galambszelíd, csendes asszonykát. Milyen odaadó szeretettel vett az körül!

Parbleu! — racscsol közbe a váltóhómisitó báró, numero 50. — Egészen tűzbe jön a numero 76.!

Az pedig folytatja, maga elé bámulva:

— Hogy szerettek mind a ketten! Egymáshoz pedig sohasem szóltak. Mintha idegenek lettek volna egymás előtt. Hogy mért? Tudja Isten! Sohasem tudtam meg.

— Emlékszem még azokra a boldog napokra, melyeket gyermekkoromban az ősi birtokon töltöttem. Mikor naphosszat üztam a zöld

lékot, a kisebbfizetésű tisztviselőknek pedig állandó jellegű fizetésemelést biztosít. A belügyminiszter eme határozatnak a drágasági pótlékra vonatkozó részét jóváhagyta, de az állandó jellegű fizetésemelést nem engedélyezte, hanem megengedte, hogy a mai közgyűlés miniszteri jóváhagyás bevétele nélkül a 2000 koronánál kisebb fizetésű tisztviselőket is részesítse drágasági pótlékban. A hétfői közgyűlés eme miniszteri rendelet alapján a 2000 koronánál kisebb fizetésű tisztviselőknek szintén 15 százalékos drágasági pótlékot szavazott meg, de egyszersem kimondotta, hogy a miniszteri leíratot egyebekben nem veszi tudomásul, mert nem tekinti parlamentárisnak a mai kormányt. A közgyűlés a határozatot a passzív reszisztenciával indokolta.

Városy érsek beigtatása. A kalocsai káptalani helynök Bács megye összes hatóságaihoz a következő értesítést küldte:

Van szerencsém a tek. Törvényhatóságnak teljes tisztelettel jelenteni, hogy dr. Városy Gyula kalocsai és bácsi érsek ur önagyméltósága főpásztori székhelyét a hó 14-én fogja tartani.

Kalocsa, 1906. január 2-án.

Bornemissza Tibor
káptalani helynök.

Az érsek e hó 13-án fogadja a kalocsai küldöttségeket, 14-én pedig a vidékieket s így a bács megyeit is.

Gyorgyovánszky György.

(p.) Nagyszű, puritán jellemű, fáradhatatlan munkásságu férfiú hunyta le örökre szeméit. *Gyorgyovánszky* György ny. törvényszéki bíró, a Bács megyei Gazdasági Egylet igazgatója hosszúságos, kínos betegeskedés után meghalt e hó 8-ikán.

Derék ember volt tetőtől-talpig. Amely nemes egyszerűség jellemezte külsejét, oly előkelő, fenkölt volt a gondolkodása. Ellentéte volt a mai társadalom modern lovagjainak, a kik üres, belső tartalommal, a külsőségek hű csifraságainak vakító fényével ejtik tévedésbe a világot.

Gyűlölte a társadalmi komédiát; undorodott az úgynevezett „bevett szabályok” ferdeségeitől; megvetette a pózt, a nyegleséget. Ellenben szeretettel és ragaszkodással csüggött azokon, a kiknek agyából a tudás fénye, lelkéből a munkáakarat ereje, szívéből az emberszeretet és hazafiság érzelmé sugárzott ki.

Mint törvényszéki bíró az igazságszeretet és pártatlanság mintaképe volt. Mint a Gazdasági egylet igazgató titkára pedig olyan nagy hord-

erejű és tökéletes szaktudásra valló munkásságot fejtett ki, melynek áldásos kihatását még évtizedek múlva is érezni fogjuk.

Bács megye ezreinek szeretete és becsülése kísérte őt utolsó útjára. Emlékét kegyelettel fogják őrizni mindazok, akik e derék férfiut ismerték.

HIREK.

Évfordulón.

Évfordulón! . . . Oh Isten, Isten!

De nagy hatalmad, sujtoló kezed,
Az ut, a melyen járnunk rendeléd,
Mondd merre visz, hová vezet?

Évfordulón . . . könnyes szemekkel
Mécses mellett sírok, imádkozom,
S mennél buzgóbban kérem Istenem,
Annál sötétebb fájó bánatom —

Évfordulón . . . oh édes párom
Csak most tudom, érzem mi vagy nekem!
Nincsen vigasz? De van! Tebenned!
Csak légy enyém, csak légy velem . . .

Évforduló . . . Most három éve . . .
Azóta mennyi minden változott,
Csak te maradtál az, ki akkor
Kicsiny fészünkbe elhozott

Csak te maradtál az, ki mindig
El tudta üzni könnyem, bánatom,
Te vagy az én hitem, reményem,
Te vagy az én egyetlen vigaszom!

Dr. Radványiné Ruttkay Emma.

A farsang kezdetén.

A szép karácsonyest, az újév reggele, mind-mind elvonultak. S beköszönt a kath. vallás harmadik szép ünnepe, a három királyok napja. Valami láthatatlan kapocs összefűzi e három ünnepet, talán azért is következnek oly gyorsan egymásután.

A karácsony a szeretetet, békét, boldogságot hirdető Megváltó ünnepe. Ilyenkor a legkérgesebb emberi szívek is meglágyulnak és szeretetteljes érzéssel közelednek embertársaikhoz. Azért a boldogságot hirdető kis Jézus születésnapja után, temessük el az év minden szenvedését, fájalmát s reményteltséggel szívvel köszöntsük az új esztendő. A harmadik ünnep a hódolat ünnepe. Királyok, fejedelmek egy csillag által vezetve, vándorutra kelnek, hogy hódolatukat bemutatassák egy gyermek előtt, ki jászolban fekszik s kinek alig van ruhája, mely befedje fázó testét.

Mily ellentét: fejedelmi pompa s egy kised istálló.

Oh gyarló ember, kövesd a három király példáját. Az Ur a te számodra is küldött csillagot, sőt nem egyet, többet is. Ott van a szeretet,

az irgalom, az alázat s hány más, ami után, ha haladsz, el fogsz jutni nem egy szerény istállóba, hanem a legnagyobb fény és dicsőség honába.

Hódolattal borulok le Uram előtted s a három királyokkal együtt imádlak téged.

* * *

Távolról zene hangjait hallok, a farsang kezdetét veszi.

Dr. Hannig Györgyné.

A s z i v a r.

Valójában ezt a kis bevezetést el kellett volna hagynom az érdekesítés szempontjából, de én sem a feszítésnek, sem a betörésnek, sem az erőszaknak, általában a politikának nem vagyok barátja. S ezt a kijelentést szükségesnek tartom, mert esetleg ennek elmulasztásával illetékes helyen tőket kovácsolnának az én üres tárczámból. Minden gyanúsításnak elejét véve, egyszer s mindenkorra kijelentem: én nem akarok főispán lenni. Ami pedig a szivart illeti, tölem távol áll a szándék, a dohányosok s az antinikotinisták ádáz küzdelmébe beleártani magamat. Ezen a helyen egyesgyedül Miskáról, a bankhivatalnokról s házassági viszontagságairól esik szó.

A kíváncsiak kedvéért meg kell jegyezni, hogy e történetben a szivarnak látszólag sokkal csekélyebb, — mondhatnám statisztika szerepe van, mint azt a czimből következtetni lehetne.

Ha a nyájas olvasónak még ezek után is van annyi türelme, mint amennyi tojást a közel-múlt politikai konyhájában elhasználtak, akkor én nyugodtan, — vagy hogy korszerű hasonlattal éljek — csendőri ledezet nélkül foghatok ebbe az igénytelen históriába.

Miska, akit ugyan azért a pénzért Olivérnek is keresztelhetek volna, olyan közönséges, szürke bankhivatalnok volt, mint aminő akárhány akad a fővárosban. 35-40 év körül járt és pedig gyalog vagy konzilisen, aszerint, hogy élete párjának kellett-e új ruha, kalap vagy sem. Szeme sárga, bajusza szökés, orra rendes, fogai épek, szavai mérsékelték s ha jól tudom, be van oltva; ez azonban már nem lényeges.

Kicsibe ő is olyan közönségesen modern, fővárosi ember volt, mint a minőket a Vigszínház bohózaiban látunk. Elvezete nem a boldogság volt, hanem egyedüli boldogsága az élvezet. Az ilyen emberek, mint az én Miskám is, vagy — ha tetszik — a mi Miskánk, de semmiesetre sem a felesége Miskája, mert azt Andornak hitták, ezek a házasságot is egy kalandnak tekintik s én tölem tekinthetik akár menyországnak is, mert én nem akarok se moralista, se abszolút monarka lenni. S persze, a mikor a Miska házassági kalandja az első évek után elvesztette az újság vonzó ingerét, amikor a házasság lebilincselő nüanszai ismétlődni kezdtek, amikor gépies, elcsépelet lett, s nem tudott semmi újat nyújtani, ami a kalandorleket ingerelte volna, akkor a meleg, szerető érdeklődés helyett lassankint oda rajzolódtak a meguntság hideg vonásai a Miska arczára.

Nem mintha gyűlölte, vagy épen nem szeretette volna a feleségét, hanem csak olyan különösebb vonzalom nélküli kapcsolat fűzte hozzá, melyet a tulságos megszokás csempészett a szeretet helyébe. Unta, teljesen ismerte kedves ol-

réteken a színes pillangókat. S hogy megörültem, ha elfoghattam egyet hosszú üldözés után! Mily diadallal vittem haza szüleimnek! De anyám ilyenkor megdorgált, kivette kezemből a tépít szárnyu lepkét és szabadjára bocsátotta. S mikor emiatt duzzogva, apámhoz mentem panaszkodni, apám olyan különösen nézett rám! S egy szót se szólt . . .

A durva lelkű emberek csodálkozva néznek a sápadt numero 76-ra, a ki olyan szépen beszél, a hogy ők még nem halottak senkit se szólni. Le is teszik a sajkát, abbahagyják a csámcsogást s feszülten figyelnek a beszélőre.

A numero 76. csak beszél tovább:

— Szüleimnek nagy szeretete okozta vesztemet. Az kaptatt el. Az juttatott oda, ahol vagyok.

— Emlékszem, egy esős őszi napon elment az a mindig hallgatag, szomorú asszony, az anyám . . . El, örökre . . .

— Hogy megtörte a kicsiny asszony halála azt a hatalmas, robusztus férfit, az apámat! Pedig míg élt, nem mutatott iránta olyan nagy szeretetet.

— Édes anyám halála után utolsó támaszom, az apám is nemsokára elköltözött. Nem tudott az anélkül a kicsiny asszony nélkül el-lenni.

— S én egyedül maradtam. Egymagamban egy fényes névvel és óriási vagyonnal.

— És megkezdődtek az ifjúkori könnyelműségek. Színész . . . éjszakai dorbézolások . . . De nem bírtam sokáig. Nyakára hágtam rengeteg

vagyonomnak. Pedig azt mondta mindig az apám, ha kicsiny koromban a térdem ringatóit:

— Fiácskám, ha kanállal is eszed majd az aranyat, akkor is megélhetsz mindig nevédhez méltóan!

— De a szervezetemet is tönkretettem. Végre is husból-vérből való vagyok csak én is, mint akárci más.

— Barátaim mind elpárologtak mellőlem. Csak kettő maradt meg mellettem hűségesen, csak azok kísérték el árnyként mindenüvé: a nyomor és a sorvasztó kór . . .

— S ott álltam az emberek közt, idegenül, most már senkitől sem ismervé. És dologhoz kellett látnom, ha nem akartam, hogy éhen vesztsek, mint a kivert állat.

— És dolgot kerestem én, aki egész életemben még csak azt se tudtam, mit tesz: dolgozni. De meg aztán nem is kaptam munkát, akármennyit futkoslam egyik helyről a másikra.

— Elkerültem aztán Pestre is. Ott aztán egészen elzúllottam. Ott vannak csak a czimeres gazemberek, dögibe!

— S én haladtam tovább, lefelé a bűn lejtőjén. Valami bandába kerültem. Ott éltem aztán körülbelül két évig. De később megundorodtam a mesterségüktől. Urátat fogott el. Megutáltam önmagamot. S egy szép napon meg akartam szökni tőlük. De megcsíptek. Úgyis szemmel kísérték engem, mert még ujoncz voltam. Én el-lenszegültem. A vége az lett, hogy a dulakodás hevében leütöttem az egyiket. A dolog aztán ki-tudódott s így valamennyien a rendőrség kezére

kerültünk. S napfényre jött a sok gaztett, a mit a bandánk elkövetett. Horogra került sok akasztó-favirág.

— Aztán elítéltek minket. Engem is. Még pedig életfogytiglanra. Így talán még jobb. Legalább nem kell tovább küzködnöm az étellel.

A fonnyadt képű numero 76. elhallgat. Fojtó köhögés tör elő melléből. Vépiros lesz az ábrázata. Keze idegesen kapkod a levegőbe. Melle zihálva emelkedik. Egyszerre csak nagyot köhög, mire zsebkendőjével szájaához kap. Csupa vér lesz a kendője.

A többi daróczo csendesesen nézi.

— Köpködi már a tüdejét, — szól az egyik halkan.

— Ez se bírja soká! — jegyzi meg a roncsoló báró.

Eközben alkonyodni kezd. Az a kis fény-sugár, mely eddigelé némi világosságot árasztott a homályos zugba, eltűnik.

S egészen besötétedik.

De hirtelen felbukik a hold.

Halvány sugarai betörnek a rácsoz ablakokskán és félhomályossá teszik a börtönszobát.

Olyan fura, misztikus kép tárul az ember elé, a mint a sok hajótörött ott ül sajkája mellett s bámul maga elé üvegesedő szemmel

A hold sárgás fénye meg végigszalad a fehérlő darócruhákön . . .

Pásztor József.

dalbordáját, akit végzetszerűleg Évának hittak a Miskának valóban oldalbordája lehetett, mert az ő minden bánatos epekedését érezte Miska is, nemkülönben a szive táján, ahol a férj legnemesebb zsigere, pénztárcza van elhelyezve. Miska ismerte már a felesége minden mozdulatát, minden szavát, minden vonását. Tudta, hogyan viszi a szájához a csészét, minő hangléjtéssel kínálja a főzéket, hogy a félszemét mosolyogva hunyja be, ha megcsókolja. Kivülről tudta már, hogyan feszülködik, hogyan nevet, hogyan kér pénzt, hogyan csalja meg. Ezért unta őt a mi újra vágyó emberünk. Ugy éltek, mint a régi időjósok házikók figurái, vagy mint két szomszéd kávéház Pesten, egymás mellett, egymást megszokva, megunva, de — nem szeretve.

Egy napon azonban, — mindenki eltalálhatja, hogy egy ködös, csatakos őszi napon, — Miska erősen náthás fuvola-hangulatban ébredt fel s jónak látta otthon maradni s ő olyan ember volt, hogy amit jónak lát, azt meg is teszi. Egy névjegyen megírta az esetet a principálisának, hevenyén magára vett valami öreg gunyát, nyakkendőit se kötött, hanem csak egy hazi cipőben, nyárspolgárisan beleült egy karikaszékbe s szivarra gyujtott. Először történt meg ez, mióta megházasodott, vagyis mióta a kis házát elhaggedülte szent Rácz Laczi, őt meg elzongorázta az Éva.

Miska természetszerűleg bodor füstöt eresztgetett a szivarjából, a kicsi felesége meg vidáman beugrott, hogy tisztogasson a szobában.

Egy rég kifizetett biuz meg egy lánykori rövides szoknya volt rajta, szépen megfeszült a csipőin s fiatalosan látta a bokáját. A baját menyecsikésen fejkötőbe szorította s nem könnyűvéru operett, hanem édes jó magyar nótát dudogolt, amit még hazulról hozott — hozományak.

Aztán oly ügyesen sürgött-forgott, hogy öröm volt nézni. A munka égett a kezében, mint szemében a tűz, mint az első évben ajkán a csók. A kályhában pedig barátságosan dorombolt a tűz, jószívuen adott melegéből a szobának s ahogy ratett egy-egy hasábot az asszony, meleg fénye úgy megpirosította a fehér arczocskáját. A férfi möhön követte szemével az asszony minden mozdulatát. Ez nem az ő nagyvilági felesége volt, a ki esténként a zsurokra megy vele, rizsporos arccsal, divatos ruhában, modern kalapjával. Így, rövid szoknyában, jó nótával menyecsikésen házi-asszonykodni még sose látta. Ez mind, a fejkötő, a mozdulatok, új volt neki s ingerelte. A szobát valami meleg, szines hangulat töltötte be, a férfi szívébe pedig belopódzott egy rég elszállt nap-sugár, a feleséget szeretett volna megcsókolni. A fanyar arczvonásai kiderültek s a felesége fele indult. Az asszony akkor végezte be a munkáját, ledobta a fejkötőt, hetykén odaállt az ura elé, lehunyta a félszemét s kaczerán nézett rá a másikkal a régi, nagyvilági asszony s nevetve kérdezte: Mért mosolyog olyan boldogan? Mért nagyon jól ég a szivarom — felelte a régi férj s — s amint tárczában általános szokás, de regényekben sem ritkaság — elégedetten, nyugodt eleganciával verte le a szivarja hamuját.

Szokola Leo.

A király.

Ki népek milliói fölött virrasztva áll: Szívöböl üdvözet néked, te jó, magyar király! Dícsény övezve hordod a magyar koronát Hisz' fényt annak hűségünk, néped erénye ad, Mely forrón tud szeretni királyt és szent hazát. Életfolyónk hullámai — és oh, ezt ne feledd, Vezérlő csillagod lesz a magyar szeretet!

Ha szemléled folyását s kicsinyke cseppjeit, Ha látod azt, hogy olykor habot-habra taszit, Ha látod az örvények tátongó, mély ürit S az életnek folyóján ezer vész jó feléd, Ugy, hogy nagy küzdelemben töltöd élted felét, A küzdelmek zajában — és oh, ezt ne feledd Vezérlő csillagod lesz az örök szeretet!

Ha a jövőnek arcza sötét lepelbe bú, S vérző szívvel ocsúdol lelked szép álmiból, S ha, mit elérni hittél, valónak oly kevéssé: S a balsors vad szeszélyén eláll az emberész: A fájdalomörömben — és oh, ezt ne feledd — Vezérlő csillagod lesz a honfiszteret!

Az élet is, miként a folyó, tovább rohan, Sok vész, de boldogság is rejlik hullámiban; S a vándor rajt' ha utját egy részben megtevé, Jöttette az áldásként mi intiget felé,

S a boldog öntudatban nyugalmát fölélé — E nagy folyó hullámin — és, oh, ezt ne feledd Vezérlő csillagod lesz a forró szeretet!

Ha jó feléd folyódon ádáz hullámcsapás, És viharfelleg zudul feléd szemlátomást: Néped, miként a szikla, rendületlen megáll És védő fallá léssen e hon határinál, El nem hagy „ős erénye“ . . . Szeretve vagy,

[király! . . . Életfolyónk hullámin — és, oh, ezt ne feledd — Védő várad, pajzsod lesz a hű népszeretet!

S ha fájdalom orozva támad meg — van vigasz: Hű néped érő keble, szívünk verése az! A buban és örömben mi véled osztozunk, Együtt örül avagy sir tevéled szép honunk, Csak az, csak az a vágya: boldog légy általunk. Életfolyónk hullámain — és oh, ezt ne feledd Veled öröm s fájdalmat megoszt a szeretet.

Egyik század emészti a másik századot S kérlelhetlen megdönti, mint nem jog alkotott; Szilárd alapja volt s lesz országok élteinek A jog — a szent igazság hozzá hűk legyetek! Királyunk! érts meg minket, a magyar nemzetet, Mert küzdelmek zajában — és, oh, ezt ne feledd — Védelmező palástod a honfiszteret!

Üdvözet, jó királyunk! hozsanna, üdv neked! Nyujtson e sors még hosszú és boldog életet! Kinek népmilliókra terjednek gondjai, Oh jöjjetek most áldást fejére mondani, — És mondjunk hűségesküt hazám hű fia! Eskünk: éltünk folyóján — jó király, tégedet Körülvesz fényözönnel a magyar szeretet!

Ruttkay Gyula.

Latinovits Pál főispán szerdán és ma, csütörtökön Budapesten tartózkodott, mely alkalommal a vármegyét és a gazdasági egyletet érdeklő több fontos ügyben járt el.

Bácsmezei küldöttség Városey érsek előtt. Bácsbodrogvármegye és Zombor szab. kir. város 30 tagu küldöttsége tiszteleg e hó 14-én Városey Gyula érsek előtt. A küldöttséget, mely f. hó 13-án, szombaton délelőtt a gyorsvonattal utazik Kalocsára, Latinovits Pál vezeti.

Áthelyezés. Latinovits Pál főispán Trenka Kálmánt az apatini főszolgabírói hivatalhoz beosztott díjtalan közigazgatási gyakornokot, dijas közigazgatási gyakornokká nevezte ki és a szabályi főszolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Tanítói kinevezés. Az érseki hatóság Frazon Ferenczet és Leml Katalint Bajmokra tanítókká nevezte ki.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter a *torzsai* anyakönyvi kerületbe *schik* Ede segédjegyzőt, a *bácostovárosiba* *Hollos* Károly segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

A szabadkai ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Grüner* Samu és *Mihályi* János zombori ügyvédek önkéntes lemondásuk folytán az ügyvédek lajstromából törölje. Irodájuk részére gondnok kirendelése nem volt szükséges. Ugyancsak önkéntes lemondás folytán törölje az ügyvédek lajstromából dr. *Vojnics* Gyula szabadkai ügyvédet, ki az irodájához tartozó iratokat dr. *Vereb* Gyula szabadkai ügyvédnek adta át.

Apatinai Schmausz Endréné. Apatin község előljárósága január 1-én *Ahmán* bíró vezetésével tisztelgett *Schmausz* Endre ny. főispánnál, hogy üdvözlőket kitejézzék. Schmausz meleg szavakban köszönte meg a figyelmet.

Fernbach Péter adománya. *Fernbach* Péter volt orsz. képviselő 100 koronát adományozott az apatini munkás-, rokkant- és nyugdíjegyletnek.

Főispáni kinevezések. *Latinovits* Pál főispán *Zsigmond* Gyula, dr. *Pavlovits* Fedor tb. szolgabírákat dr. *Lesmarky* József tb. árv. ülnökök magasabb fizetési osztályba léptette elő, *Jablonezky* Aladár díjtalan közigazgatási gyakornokot heti dijas gyakornokká nevezte ki.

Pirosiak a kereskedelem miniszteriumban. A pirosiak egy nagyobb küldöttséget vezetve ma csütörtökön *Karmán* keresk. miniszteri tanácsos elé *Latinovits* Pál. A főispán arra kérte az utügylek országos előadóját, hogy a piros-ujvidéki közut kiépítését, ha a körülmények megengedik — hozza javaslata a miniszternél. A miniszteri taná-

csos készséggel fogadta a küldöttséget s kijelentette, hogy a kérelmet alapos tanulmány tárgyává teszi.

A bajai városházából. *Bezeredy* István bajai főispán *Meskó* Ottó és *Kapocs* István díjnokokat a városhoz könyvelőkké nevezte ki.

Bartha Miklós képei. Gróf *Kreith* Béla 5 drb Bartha Miklós-képét küldött *Dudás* Lajos zentai polgármesternek, hogy azokat ossza ki.

A palánkai izr. hitközség elnökévé Horovitz Lajost, alelnökké dr. Vermes Jenőt választotta meg.

Az Első Ujvidéki Nőegylet január 20-án a Mayer-szálló vigadótermében fejdíszes táncmulatságot (Soirée á la tête) rendez. Kezdeté esti fél 9 órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona. Jegyek Kuborczy Mihály czukrászdájában és este a pénztárnál válthatók. Felülfizetések — tekintettel a jótékony célra — köszönettel fogadtnak.

Halálozások. *Gyorgyovánszky* Györgyöt a Bácsmezei Gazd. Egylet köztszerteletben állott igazgatóját kedden temették el a közönség óriási részvételével. Elhunyt alkalmából a gazdasági egylet külön gyászjelentést adott. A család a következő gyászjelentést adta ki: *Özv.* Gyorgyovánszky Györgyné szül. Balint Róza ugy a maga, valamint az alulírottak és még számos rokonai nevében is a legmélyebb fájdalomtól sújtva jelenti hogy szeretetét és felejtethetlen jó férje, illetve édes atyjuk, fia nagatyjuk, apósuk és rokonuk Gyorgyovánszky György ügyvéd, nyug. törvényszéki bíró és Bácsbodrogh vármegyei gazdasági egyesület igazgatója folyó évi január hó 6-án délelőtt 9 órakor életének 63. boldog házasságának 36. évében hosszas, súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi január hó 8-án délelőtt 10 órakor fognak a gyászházból (Erzsébet-körút 1. szám) a róm. kath. plébániatemplomba vitetni és az ott megtartandó gyászmise után a szent Rókus temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Zombor, 1906. évi január hó 6-án. Áldás emlékének. Béke hamvainak! Id Gyorgyovánszky György, atyja. Gyorgyovánszky Eta férjezett Városey Károlyné, Gyorgyovánszky Giza férjezett Dietzgen Imrené, gyermekei. Városey Károly, Dietzgen Imre, vejei. Városey Károly, Városey György, Dietzgen Nóra, ifj. Dietzgen Imre, Dietzgen Béla unokái. És számos rokonai.

Pajevics Arzén, ki évek hosszú során át gyakorolt jótékonyágáról volt ismeretes, a napokban 61 éves korában Ujvidéken elhunyt.

Szemző János jubileuma című mult heti hírünk helyreigazításra szorult. A titeli főszolgabírónak nagyszámu tisztelői jubiláris ünnepélyt akartak ugyan rendezni, de ő nesztét nevében a mozgalomnak, kitért az ünnepeltetés elől.

A baja-bátaszéki vasutak és az ezzel kapcsolatos Dunaáthidalásnak hosszú időn át vajdó ügye a megvasosulás stadiumába került, a menyében a kereskedelemügyi m. k. miniszterium rendeletére az államvasutak igazgatósága a munkálatok biztosítására már legközelebb kiírja a pályázatot.

A bácsmezei vasutak menetrendje megváltoztatásának eszméjével foglalkozott a napokban az Omke ujvidéki fiókja. Elhatározta, hogy a második gyorsvonatnak *Ujvidékig*, illetve Zimonyig való meghosszabbítását, a *titeli* vonaton egy harmadik vonatnak való beosztását, a *Szép-lyeten* át *Hegyesfeketehegy* felé közlekedő vonatok Ujvidékre való tekintettel leendő helyesebb összeköttetését, végre a Fiuméből este Indára érkező gyorsvonatnak egy Ujvidékre induló helyi vonattal való összekapcsolását sürgősen kérelmezni fogja.

Színészet Szivácson. *Györi* József néhány tagból álló színtársulata a napokban kezdi meg működését Szivácson.

Óbecse község pénzeit — a képviselőtestület legutóbbi határozata szerint három helybeli pénztintézetnél helyezik el 4 ½% mellett.

Elüljárók választása Péterrévén. Péterrévén e hó 3-án volt az elüljárók választása. Az eredmények:

Bíró: Molnár János, II-od bíró: Bugarszki Mátá. Mező-bíró: Varga János. Közgyám: Székics János. Rendőr esküdt: Péter Imre. Esküdt: Czveán Pája. Pénztárnok: Buzogány Pál és ifj. Buzogány János.

Házasságok. *London* Ernő budapesti kereskedő vasárnap tartotta esküvőjét Szabadkán, *Berger* Erzsike kisasszonnyal, dr. *Balogh* Elemér ismert jogi író szeretetreméltó névérével.

Fittler Dezső kalocsai érseki uradalmi ellenőr eljegyezte *Pápay* Margit kisasszonyt Topolyáról.

Aczél Henrik szabadkai jeles festő eljegyezte Kainer Ilonka kisasszonyt Szabadkán.

Czopf Ignác szabadkai bérlő eljegyezte Hirschenhauser Rózsika kisasszonyt Zentról.

Barkács Károly ujvidéki magántisztviselő eljegyezte Salzman Etel kisasszonyt Ujverbászról.

Klein Arthur pétervári kereskedő eljegyezte Merkle Terus kisasszonyt Bányáról.

Güns Gábor gépészmérnök eljegyezte Boros Olga kisasszonyt, Boros Ignác palánkai takarékpénztári főkönyvelő szeretetreméltó leányát.

Berger Gyula budapesti kereskedő e hó 14-én vezeti oltár elé Berkovits Blanka kisasszonyt, Berkovits Márk kulai nyomdatulajdonos és lapkiadó kedves és művelt leányát.

Adler Vilmos pétervári kereskedő eljegyezte Fischer Lujza kisasszonyt ugyanonnét.

A Magyar Újságkiadók Szövetkezetének érdemes, népszerű elnöke, Zilahy Simon erről az állásáról, a fővárosi kollegák egynémelyike részéről történt indokolatlan támadások miatt lemondott. A magyarországi újságkiadók körében most mozgalom indult meg aziránt, hogy a jeles, köztisztviselőben álló férfiú iránt impozáns módon fejezzék ki ragaszkodásukat, sőt az elnöki állás megtartására bírják. A szövetség ez ügyben e hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart.

Előjárók választása Bácsföldváron. A napokban Bácsföldváron megtartott előjárósági választáson Kovács Pétert választották meg bírónak.

Letartóztatott ügyvédjelölt. Till Nándor, okirathamisítással vadolt ügyvédjelöltet a palánkai csendőrség letartóztatta.

A Bajai Kereskedőijak Egylete e hó 27-én művészestélyt rendez, melyen több neves színművész lép föl.

A zentai városi pénztár hivatalos óráit meghosszabbította a polgármester. Mészáros Balázs pénztárnok és Horhecz ellenőr a polgármester eme intézkedését megfölbbezték.

Megszűnt bácsmegyei czégek. A közel-múltban a következő bácsmegyei czégek szűntek meg: Révész Mór és fia (Regocze), Kladek István (Szabadka) és Gergurov Dániel (Zombor).

A zombori casino-egyesületi dalárda ez idei Szilveszter-estéje — mint nekünk írják — az ő esztendő egyik legsikerültebb és legkellemesebb mulatsága volt. A pazarul kivilágított nagyteremben az ujjonnan felszerelt villanyos iv és izzólámpák a legválogatottabb közönségre vetették sugaraikat. Ott voltak többek közt: Hauke Imre polgármester és neje, Popp pénzügyigazgató és neje, Törös h. pénzügyigazgató és neje, Rittinger főgymn. igazgató és neje, dr. Németh Arthur és neje, Popovics Sebő és családja, dr. Wollheimer és családja. A mérnöki kar is szép számban volt képviselve, ott láttuk: Szabolka Rezsőt, Martin Tivadart, Andrásyt családjaikkal, Kele Mór mitroviczai hivatalfőnököt ugyancsak családjával, Seonik Rezsőt és a mesés leányairól híres Predragovits családját.

Az estély fő vonzóereje volt a sok műveltetet ígérő műsor, mely a következőkép volt összeállítva:

1. Horváth Ákos: Magyar népdalok. Férfikar.
2. H. Veuxtemps. Fantasia Caprice Op. 11. Előadták: hegedűn Csavojác János, Zongorán Blumenthal Károly.
3. Beschnitt J. Osszián. Férfikar.
4. Gaál Ferencz: Suite Op. 54 Előadták: hegedűn Csavojác János, Csellón dr. Németh Arthur, zongorán Blumenthal Károly, harmoniumon Tomcsányi Aladár.
5. Horváth Ákos: Magyar népdalok. Férfikar.

A műsor teljesen lekötötte a közönség figyelmét és méltán. A közreműködők mindent elkövettek, hogy minél jobbat produkáljanak s a közönség ez igyekezetet szűnni nem akaró tetszésnyilvánításaival honorálta. Különösen a zene-számok keltek igen nagy tetszést, a mi nem is csoda, ha végignézzük a talentumos előadók névsorán.

A tombolajáték is igen szépen sikerült és a szép és értékes tombolajátékok nagyban emelték a vásárlási és liczítelési kedvet; majd pedig szép cigánymuzsika mellett tánczra keltek a párok és csak a beköszöntő hajnal vetett véget az igazán kedves mulatságnak.

A topolyai Polgári Olvasókör múlt hó 26-án, karácsony másodnapján tartotta ősi szokásához híven ez évi tisztújító közgyűlését. A tisztújítás következőkép végződött: Elnök egyhangúlag Sulyok János, alelnök Sztreck Károly, haznogy Szikora János, jegyző Mangh Gyula, pénztárnok Lőrincz István, könyvtárnokok Guba Szolán és Mák József, ügyész dr. Lestár Albert, ellenőr Hesz Ferencz, választmányi tagok Albrecht Péter, Árpády Ferencz, Barys Miklós, Kurfis Gáspár, Morvay Máté, Fitz Gusztáv, idb.

Fontányi János, Izsáki Péter, Honig Zsigmond, Rác Ferencz, Szigeti János, Kis Károly János, idb. Varró Péter, ifj. Varró Péter, Jónás János, idb. Szokolai János, pottangok ifj. Szokolai János, Wilhelm Miksa, számvizsgálók Riesz Béla, Szent István, Dósa István; zászlóőr Rác György.

Molnár Gyula színházi pöre. Már több ízben megemlékeztek a lapok arról a kártérítési pöréről, amelyet dr. Molnár Gyula földink indított Vidor Pál, a Népszínház igazgatója ellen. Vidor megszerezte Molnár Gyulának a papa leánya című vigjátékát, a melyhez Sztójánovits Jenő írt muzsikát. A szerződésben az igazgató 4000 korona bírság terhével kötelezte magát, hogy az ujjonnan átalakított Népszínházat ezzel a darabbal fogja megnyitni. A népszínházi bizottság azonban Ruszt József javaslatára betiltotta a darab színre hozatalát a megokolással, hogy nagyon frivol. A szerzők bírság elé vittek az ügyet és dr. Latzó Antal, IV. ker. járásbírósi albiró kétszeri tárgyalás után kedden délelőt hirdetie ki a felek előtt a járásbírósi ítéletét. A bírság Vidor Pált elmarasztalta a 4000 korona bírságnak 15 napon belül, különbeni vegrehajtás terhe mellett leendő megfizetésében. Az ítélet rövid megokolása az volt, hogy a népszínházi bizottság cenzurája egyáltalán nem érintheti a szerzőkkel kötött szerződés feltételeit, s az a tény, hogy a bizottság kifogást emelt a darab színrehozása ellen teljesen irrelevans arra, hogy mire kötelezte magát Vidor a szerzőkkel szemben. Minthogy pedig az igazgató maga sem tagadta, hogy 4000 korona bírság terhével kötelezte magát arra, hogy az ujjonnan átalakított Népszínházat ezzel a darabbal nyitja meg, — a kikötött bírság megfizetésében el kellett őt marasztalni.

Bácsmegye közegészségügye. Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos főorvos az e havi közegészségügyi bizottság ülésén a magvas és gonddal egybeállított referációjában jelentette, hogy az uralkodó kóralkotók voltak a légzőszervek heveny s idült hurutos és lobbos bántalmái. A heveny ferőző betegségek nagyobb számú fellépése következtében a vármegye területén az általános egészségügyi viszonyok nem voltak kedvezőek. Ezen tomeges fellépés egyes községekben járvány alakjában mutatkozott, melynek elfojtására elrendelt szigorú intézkedéseknek immár eredménye is mutatkozik, a mennyiben a vörheny, kanyaró és hagymáz tetemesen csökkent. Az ezen időszakban előfordult szokott betegségek, mint a légzőszervek heveny és idült hurutos és lobbos kór állapotai; az influenza több helyen észleltetett. Roncsoló toroklőbb előfordult 14 községben; vörheny 11 községben 70 esetben, kanyaró 5 községben 257 esetben, hagymáz 28 községben 234 esetben, meghalt 22, meggyógyult 123, ápolás alatt 89. Előfordult még a himlő Zentan 4 esetben és járványos fültömrigy lob Martonoson 1 esetben.

Uj vasuti terv Bács és Torontál megye közt. A kereskedelmi miniszter részéről előmunkálati engedélyt nyert a Pancsova-petrovoszölői helyierdekű vasut részvénytársaság vasutja Pancsova állomásától. Almás, Giogon, Szekerin, Oppova, Baranda, Szakula, Farkas és Perlasz községek határain át *Iisza folyó áthidalásával* az *óbecse-ujvidék-titoli* helyierdekű vasut *Titel* állomásig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu helyierdekű vasutvonalra.

Az adózás Bácsmegyében. Popp György kir. tanácsos pénzügyigazgatonak december hónapról szóló jelentése a következő adatokat tartalmazza: Az adóhivatalok beérkezett eredménykimutatása szerint a vármegye területén befolyt: Egyenes adóban: Az 1905. évi december hóban beírtetett 499717 k. 17 f. Az 1904 évi december hóban: 619852 k. 78 f. Az elmúlt hóban kevesebb: 120135 k. 81 f. Az 1905 évi január hó 1-től december hó végéig befizetett 4.910.461 k. 99 f. Az 1904 hason időszakban: 10.486.675 k. 23 f. Ez évben kevesebb: 5.576.213 k. 24 f. Hadmentességi díjban: 92218 k. 89 fillérrel, bélyeg és jogilletkekben: 1618716 k. 48 fillérrel. tanítói nyugdíjban: 28981 k. 54 fillérrel, országos betegápolási pó.adóban: 71788 k. 63 fillérrel kevesebb folyt be a múlt évben, mint 1904-ben. Fogyasztási és italadóban pedig: 287049 k. 25 fillérrel több folyt be, mint előzőleg.

Egy urnó nagylelkű jótékonyága. Temerini levelezőnk írja: A karácsonyi ünnepek alkalmával Matkovits Béláné urnó 50 leánygyermekét tetőtől-talpig felöltöztetett; s azon kívül másnemű karácsonyi ajándékokkal, dióval, almával is megörvendeztette őket. A nemes tett, a melylyel a fenkölt lelkű urnó jószívűségének kifejezést adott, hatástalan nem maradt. Megnyilatkozott a szegény gyermekek örömkönyveiben, a

mely ott csillogott mindnyájának szemében jutalmul elismerésül a nemes lelkű urnó jótékonyágának, megnyilatkozott a szegény gyermekek szülőinek halás rezegő szavaiban, a melyekkel az ég bőséges áldását kérték a jótékonyág Nemetőjének fejére. De nem csak a leánygyermek hancsok, hanem a fiúk is részesültek, ha nem is a karácsony, de az új esztendő örömeinek bőségében. A fiú gyermekek között 30 szegény gyermek kapott teljes ruházatot jószívű adakozók, s türelmes gyűjtőknek filléréiből. Már az előző évben is Gótel Ferencz takarékpénztári helyettes igazgató kezdeményezésére plehdobozokat csináltattak s azokat többek között szétosztották, s azokba gyűjtötték, fillérenként azt az összeget, a melyen Szilveszter napján a szegény gyermekeket felöltöztették. Ezen összeghez újévi gratulációmegváltása címén szintén tetemes összeg járult. Mások eleseggel vendégelték meg a szegény gyermekeket a kik Kovács fele nagyvendéglőben jöttek össze az ajándékok elfogadására, a hol mindnyájan uszonnat is kaptak. Megható jelenet volt, a mint a szegény kis gyermekek ügyetlenül szürcsölgettek kávéjukat. Némelyik talán soha életében sem részesült a szerencse ilyen áldásában, hogy t. i. kávé is ivott volna valamikor. Ozsonna után kapott ajándékaikkal haza mentek a kis fiúk szülőikkel anyjokkal vagy testvérjökkel, kik élénken fejezték ki köszönetüket azok iránt, a kik a maguk örömnappjaiban a szegényekről sem feledkeznek meg.

Szilveszter-est Topolyán. Szilveszter-estét tartott a topolyai Otthon-kör. Az estély szépen sikerült és számos felköszöntővel üdvözöltek az újévet.

A Zentai Híradó január 1. óta kisebb alakban, de hetenként háromszor jelenik meg. A lap kötelekőbe, főszerkesztői minőségben beletett dr. Kovács Jenő fővárosi ügyvéd, az ismert jeles tollu publicista. Ez a körümeny a lapnak zsurnalisztikai színvonalát magasra emeli.

Vívó-tanfolyam Palicson. Lovas Gyula, a jónévű Lovas-féle fővárosi vívóterem népszerű tulajdonosa a nyáron Palicson vívó tanfolyamot nyit. Lovas a legjelesebb magyar mesterek egyike, akinek olasz rendszerre alapított kitünő iskoláját a fővárosi fiatalagseregestül keresi föl. Rakosi Szidi színiiskolájának hölgy-tagjai is itt tanulják a kard- és törvívást. A derék vívótanárt melegen ajánljuk a sportkedvelők figyelmébe.

Aljegyzőválasztás Rémen. Rémen — mint levelezőnk írja — aljegyzővé 7 pályázó közül, Briglovits Lajos eddigi helyettes aljegyzőt választották meg.

Csöd Alsókabolon. Friedman Mór alsókaboli lakos ellen az ujvidéki törvényszék elrendelte a csődöt. Tömeggondnokká dr. Bartha Félix ujvidéki ügyvédet neveztek ki.

A házalás eltiltása Szenttamáson. A kereskedelmi miniszter jóváhagyta Szenttamás községnek a házaló kereskedes eltiltásáról szóló szabályrendeletét.

„A Sloga” című zombori szerb társadalmi irányu lap, amely hetenként jelenik meg, január 14-étől kezdve polikikai jellegűt ölt. Dr. Bugarszky Koszta zombori ügyvéd a felelős szerkesztő.

Tisztújítás a Szépliget Casinoiban. A Szépliget Casino tisztújításon megválasztottak: Igazgató: Benyacs Simon. Aligazgató: Poliak Matyas. Penztárnok: ifj. Baljer Bálint. Jegyző: Ifj. Reisz Miklós. Könyvtárnok: Tiefenbach Rudolf. Választmányi tagok: Scherer István, Szedres Antal, Baljer József, Reisz Peter, Weinmüller János, Helmliger József, Reisz János, Gaader János, Fillingner Myrton. Felügyelő bizottsági tagok: Vass Péter, Reisz Antal, Baljer Bálint.

A zentai partjavadalmi jog. A zentai partjavadalmi jogot Markovits és T. czég nyilvános arverésen 3800 koronáért vette ki. Horvath Imre Kátai és Tsai erre 4000 koronás irásbeli utóajánlatot tettek. Tekintettel arra, hogy a partjavadalmi jog azonnal átveendő, a közgyűlés hosszabb vita utan a névszerintű szavazás mellett Markovits és Társa javára döntött.

Aki a csendőr bajuszát elégetti. Nagy Sándor bajai díjnok szivarra akart gyujtani s e végből tüzet kért a vele szemközt jövő egyik csendőrtől. Ez utóbbi udvariasan nyujtotta át gyufaszelenczét. Nagy Sándor nyomban rá is gyujtott a cigarettára, de oly vigyazatlanul, hogy a csendőr bajuszának egyik felét elégette. E miatt olyan fejbarsznyt kapott, hogy rosszul lett tőle. Fel is jelentette az udvariasbol udvariatlanná lett csendőrt.

A mélykúti iparoskör alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

A szépliget Polgári Casinóban a tisztujítás eredménye ez: Igazgató: Busch Miklós. Aligazgató: Lunova Miklós, Pénztárnok: Flock Márion, Jegyző: Ozwald József, Felügyelő választmány: Filne József, Abl János, Flock Mihály. Igazgató választmány: Busch Bálint, Czindl János, Reisz Antal, Rapp Vendel, Weinmüller Jakab, Vass Péter, Flock Bálint, Bolm Miklós, Lauber Ádám, Neiss Sebestyén.

Pásztorjáték Bácsmadarason. Madarason a karácsonyi pásztorjátékok szép erkölcsi — és anyagi sikerrel befejezést nyertek; amennyiben — mint levelezőnk írja — rendkívül nagy látogatottságnak örvendtek és a megtartott hat előadásban a csekély összegű belépti díjak deczára a felülfizetésekkel együtt befolyt összesen 266 kor. 86 fillér. Színre került: „A megkerült gyermek” (írt: Szabó János) és A tékozló fiu megtérése (írta: Domonkos István). A két darabban 42 gyermek szerepelt, kik kivétel nélkül sikeresen betöltötték szerepüket olyannyira, hogy még felnőtteknek is dicséretökre válhatott volna, Kegyes adományokkal felülfizetni sziveskedtek: Nagyméltóságú Dr. Városvy Gyula érsek ur 10 kor. Novák Ferencz 5 kor, Rosenzweig Róza Budapest 5 kor. Halm Sándor 4 kor. Vidákovits Balázs 2 kor. 60 fill. Kollár Antal (Baja) 2 kor. 54 fill. Krachtusz Ferencz 2 kor, Spitzer Zsigmond 2 kor, Tóth István 1 kor 40 fill, Novák Joachimné 1 kor. Farkas Erzsike 1 kor, Kobelrausch Kálmán 1 kor, Sillye Géza 1 kor. Miskovits Vojiszláv 1 kor. Csapláros János (Tataháza) 1 kor, Weinberger Mór 94 fill, Stamez Istvan 80 fill. K. Rály Miklós 80 fill. Varga Ádám 70 fill. Garauszky János, 60 fill. Hartel Lajos 50 fill, Halm Emilné 40 fill. Luspay János 10 fill. mely, a jótékony cél érdekében tett kegyes adományaiért ezúton mondunk hálás köszönetet. — Egyben köszönetünket fejezzük ki Vidákovits Balászné úrnőnek, ki társadalmat nem ismerő buzgalommal törekedett az előadás sikeréhez hozzájárulni az által, hogy a színházi kellek előállításában a legnagyobb készséggel és szakavatottsággal segédkezett.

A zombori Karmelita templomban, Szilveszter estjén a „*muindóság*”-ról tartott prédikációt *Rockenstein* Nándor gádori plebános. A mely tartalma, vallásos eszméitől gazdag, s szónoki lendülettel elmondott hitvallások könyekig meghatotta a templom zsúfolásig megtelt közönséget. Főleg a magasan szárnyuló záróimának volt nagy hatása.

Az órszállási iskolákban — Gräfi Nikáz kir. tanfelügyelő jelentése szerint hanyagul tanítják a magyar nyelvet. A helyi tanügy élen álló férfiak — úgy látszik — politikával vannak elfoglalva, s ezért kevés idejük van a tanügy előmozdításához. Nem artana, ha az illető urakat illetékes hatóságuk kötelességök teljesítésére hívna föl.

Sikkasztó bevásárló. Faragó Antal szabadkai mérsáros feljelentést tett Nagy Torma Pál ellen, akit marhavasárral bízott meg és az e célból neki átadott 350 koronával ismeretlen helyre szökött. A rendőrség megindította a körözést.

Egy divatszalon égése. A szabadkai Pirnitzer-tele divatszalonban tűz ütött ki. 3 4000 korona értékű toilettek és szövetek estek maradványokká a langoknak. A rendőrség megindította a nyomozást a tűz keletkezésének kiderítése végett.

Kettős öngyilkosság Bácsalmáson. Bácsalmási levelezőnk írja: Opra Lajos békési illetőségű 60 éves és Király Lidi 44 éves kecskeméti illetőségű, vadházasságban élő pár a bácsalmási nagyvendéglő egy külön szobájában, ahol megszálltak, a napokban este 10 órakor erős lüktőoldatot ittak. A férfit az ágyban élő helyzetben találták. A nő ellenben még lélegzett. Dr. Nagy Lajos községi orvos az esetről értesülvén, nyomban megjelent a helyszínen s az asszonynak ellemnéget adott be. Az élesztési kísérletnek azonban nem volt eredménye, mert a nő is 24 órai kintlóság után követte a férfit a halálba. Az öngyilkosság oka az öregek szegénysége, melyet — minthogy sokáig jómóduak voltak — nem tudtak elviselni.

A bezdáni függetlenségi kör alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

Lepedőben vitték haza. Szabó Illés és Fodor Antal kishegyési lakosok mint levelezőnk írja — összeszólalkoztak Szőke Istvánnal, a kit ketten úgy elverték, hogy lepedőben vitték haza. A hősöket feljelentették.

Házzsentelés Topolyán. Topolyai levelezőnk írja: Szép családi ünnepet ült Háromkirályok napján Topolyán a köztisztviseltek örvendő Szabó György és családja. Ujjonnan épült házázt szentelték fel. A felszentelést Balint János segédlelkész végezte. A vallásos ceremóniát dus lakoma követte, mely a hajnali órákba nyult el.

Több felköszöntőkben ünnepelték a tisztes családot.

A temerini Olvasó-egylet fölélesztése. Az „Olvasó-egylet”, mely még 1866-ban alakult s a 90-es években, valamint a közelmúltban is csak stagnált, az 1906. évre január 6-án újra megalakult. Alakuló közgyűlésén a lelkesedés az egylet föltámasztása, fönttartása és fölvirágoztatása mellett hathatósan nyilatkozott meg. Mindenesetre a tisztviselői karnak az összeállítása, az alapszabályok módosítása és házszabályok behozatalának kilátásba helyezése elég garanciát nyújt az „Olvasó-egylet” jövődjéért. A fönttartására. A tisztviselői kar a következőképpen alakult meg:

Elnök: *Mihálovits* Endre plebános orsz. gy. képviselő.

Igazgató: *Vermes* Vincze községi jegyző.

Egyleti jegyző: *Kovács* Antal.

Könyvtárnok: *Grün* Jakab.

Pénztárnok: *Péter* Ferencz.

Igazgató választmányi tagokul: Dr. *Jeszenszky* Béla községi orvos, *Schvarc* Imre, *Reiter* Vilmos, *Kovács* János, id. *Bognár* István, *Fischler* Nándor választották meg.

Számvizsgálók: *Elme* Imre, *Janik* István, *Göbel* Ferencz.

Az egylet igazgatósága már a következő napon összeült rendfenntartó és a társadalmi élet élenkítése ügyében hozandó határozatok végett. Ezen értekezleten elhatározatott hogy január 20-án tombolával és táncze. telyllyel egybekapcsolt társasvacsorát rendez, a melynek tiszta jövedelme az egyleti könyvtár javára fog fordítani.

Kibukott a csolnakkól. Zentáról jelentik: A Tiszán való rossz közlekedésnek majdnem áldozatul esett egy bánáti asszony, ki szerdán Zentára jövet csolnakon volt kénytelen átjönni a jégzajlás miatt. A majdnem végzetessé vált szerencsétlenség úgy történt, hogy a csolnokban nem lévén elegendő ülőhely, soknak állni kellett s így a csolnakot a hozzá verődött jégdarabok megbillentették s a benlevők egyensúlyt veszítve, közülök egy asszony a Tiszába esett s csak úgy menekült meg, hogy egy másik asszony a hajóba kapaszkodott.

Megszöktetett leány. *Körmöczy* István magyarokanizsai deli leventének nagyon fáj a foga egyik ottani viruló szépségű leányra, akinek sok nemes tulajdonságán kívül még az az előnye is meg volt, hogy dús gazdag birtokosnak a leánya. *Körmöczy* egy szép napon beállított a gazdához s megkérte a lány kezét. Elmondta, hogy ők már régen szeretik egymást s hogy egymás nélkül keserű nekik az élet. „Keserű ide, keserű oda — szölt a gazda — az én lányom nem neked való. Eredj, hord el magad!” *Körmöczy* el is hordta magát, de este visszajött s a leányt magával vitte. Az apa, midőn a leány szökéséről tudomást szerzett, csendőrökkel kutató utra indult. A szerelmes gerlepárt egy szálláson találták meg. A fiút jól összeszedta az öreg, a leányt pedig karon fogta és haza vitte.

Boszuból. *Wolf* Péter feketehegyi lakos *Bányai* Bálint gazdát boszuból úgy elverte, hogy véresen szállították haza. A bosszualót följelentették a csendőrségnél.

Pásztorjáték Temerinben. A karácsonyi ünnepek alatt — mint temerini tudósítónk írja — sikerült pásztorjátékot adtak elő az ottani róm. kath. fiu-népiskola növendékei. Színre került „A megkerült gyermek” (Szabó Jánostól). A gyermek előadásán megáltszott, hogy a bu: gó tanítók: *Léh* Fülöp, *Pogács* Lajos és *Bód* Géza sokat fáradoztak a carab betanításával. A jelenlevő szülők repeső örömmel nézték végig gyermekük ügyes játékát. Az előadás vegezével a távo levő plebánost helyettesítő *Kákonyi* Ferencz káplán mondott szép, magvas beszédet a gyermekekhez és a jelenlevő szülőkhez, hanguloyozván és a szülőknek lelőkre kötvén a családi vallásos nevelést és az isko. ából kikerülő ifjúságnak a mai kor erkölcselen áramlata elleni megvédését. Az ünnepélynek szép erkölcsi eredménye mellett az anyagi haszon sem megvetendő, amennyiben csak felülfizetésekkel befolyt 36 kor. 90 fill., az összes bevétel pedig 133 koronát tesz ki, mely összegből 52 kor. a kalocsai „tanítók házára”, a többi pedig a helybeli népiskolai könyvtár gyarapítására fordítatik. Felülfizettek: *Fischler* Nándor 2 kor. 40 fill., *Bujdosó* Pál 1 kor. 20 fill., *Kovács* János, *Kókai* János, *Kákonyi* Ferencz 1—1 kor., *Viczkos* István 1 kor. 20 fill., *ifj. Hajtmanné*, *Vidrichné*, *Fülöp* Kálmánné 80 80 fill., *Fehér* Katalin 1 kor. 20 fill., *Elme* Irén, *Czakó* József, *Virtz* István, *Bernhardt* Mihály 60—60 fillér, *Floriánné*, *Varga* Pál, *Horváth* Ferencz, *Fischer* József, *Tényi* Vilma, *Vigh* Ágoston 40-40 fillér, *N. N.* 40 fill., *Kovács* Ferencz, *Kökaine* János, *Mező* N., *Kovács* Mihály, *N. N.*, *N. N.* 20 fill., *Nagy* Pálné 10 fill. Utólag felülfizettek még:

Benedek Mihály uradalmi főintéző 10 kor., *Molnár* Béla jószágigazgató 2 kor., *Mihálovits* Endre orsz. képviselő s plebános 5 kor., *Géhl* Jakab 1 korona.

Vakmerő rablótámadás Dunagárdonyon. Deczember 27-én éjjel 11—12 óra között *Belics* Milos dunagárdonyi gazdához — mint levelezőnk írja — három álszakálás és a felismerhetlenségig bekormozott fegyveres rabló betört s a gazda nagyanyjától pénzt követelt. Minthogy a megtámadott asszony kérésöket nem teljesítette, fejszével orrón vágta. Ennek meg volt a hatása, mert a szerencsétlen nő vértől borítva 50 koronát adott a betyároknak, akik áldozatukat megköztözték s aztán távoztak. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

A gombos—erdői gőzkompforgalom szerdán ismét megnyílt s így az ez irányban való vasuti közlekedés újból lehetővé vált.

Egy község a jótékonyág szolgálatában. A temerini társadalom szép jelét adta a szegények iránti könyörűlő szeretetének azzal, hogy a szegény iskolás gyermekeket újév elő estjén felruházta és megvendégelte. *Léh* Fülöp tanító és *Göbl* Ferencz takarékpénztári igazgató buzgólkodása folytán oly szép összeg jött össze, hogy 32 gyermek teljes téli ruházatot nyerhetett.

Az adományozók sorában különösen kitűnt maga a község, mely 200 koronát ajánlott fel a humanus célra. A helybeli takaréknál ezen célra felállított perselyekből befolyt 169 kor. Az újévi gratulációk megváltása czimén összegyűlt 32 kor. A módosabb szülők pedig összehordtak temérdek kenyert, kalácsot, húrkat, kolbászt, szalonnát, süteményt, gyümölcsöt. *Bencz* András malomtulajdonos e célra maga adott egy zsák finom lisztet, melyből a tejszövetkezet által ajánlott 28 liter tejjel 32 nagy kalács készült úgy, hogy a kis nebulók bőséges oszonnában részesültek és még mindegyike egy nagy kalácsot s egész nyaláb husfélért vitt lelkendezve haza. Az ünnepély végén *Schverer* Imre káplán a gyermekekhez igen szép beszédet mondott, melyben a szegényeket türelemre és a jötevők iránti hála rára serkentette.

Baromfi lopások. Omoroviczán a napokban ismeretlen tettesek özv. *Berki* Istvánné kárára 2 drb hizott kacsát, *Józsvai* Sándor kárára 18 drb tyukot 20 kor. értékben és *Kiss* Mátyás óljából 2 drb kövér ludat elloptak.

A hitvesi szeretet szép példáját adta *Vig* Andrásné, ki atyja *Márkus* Ferencz és sógornője segítségével *Vig* Andrást úgy megverték, hogy a szegény férj eszméletét veszítette. Ellenök a bűnvizsgálat megindult.

Legujabb.

A miniszterelnök a király előtt.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnököt ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta a király. A miniszterelnök ez alkalommal jelentést tett a felségnek a debreczeni eseményekről. A király a kormány erélyes intézkedéseit helyeslőleg tudomásul vette.

A zentai Tisza hid építése.

Latinovits Pál megyei főispán, ma esütörtökön a zentai Tisza hid építésének mielőbbi megkezdése tárgyában beható tanácskozást folytatott a kereskedelemügyi miniszteriumban.

A tanácskozás során megállapították az ex-lex okozta pénzügyi akadályok elhárításának módját, melylyel lehetővé van téve, hogy a hid építését már ez év tavaszán megkezdik.

Bácskai karczos.

A zental függetlenségi pártszakadás. Amikor *Kossuth* Ferencz megtudta, hogy *Ellingerék* új pártot alakítanak, sürgőnyt menesztett az elégedetlenek vezéréhez, melyben elítélte a pártbontó törekvést. Nyilván így gondolkodott *Kossuth*:

— Az én táboromból *el inger!* Legyen béke.

*

Az új allspánt nem hiába *Schmausz* Endre üdvözölte, de volt is aztán olyan *Schmaus* (áldomás), hogy az emberek összetörve kerültek haza.

*

A közgyűlési teremben. A: — Nem értem, mért törtetnek oly sokan a főjegyzői állásért. Sok munka, súlyos felelősség és kevés fizetés. Én nem adnék eme állásért egy fillért se.

B: — Bezzeg az árvaszék, az szívesen adna érte egy *frankot*.

*

Segítség. A belügyminiszter jóváhagyta az óbecsei „Segítség“-egylet szabályait. Midőn dr. Balaton Gyula ezt megtudta, így szölt híveihöz.

— Fiúk, más *segítség* kell nekem.

*

A magyar nyelvnek a nemzetiségi iskolákban való tanítása ügyében folytatott polemiába beleszólt *Farkas Imre* poeta is

Bizony ideje, hogy egy *farkas* széjjelkeresse azokat, akik a magyar állam eszme terjedését megakadályozzák.

*

Mukicsék bukása. Szabadkán, a városi képviselőválasztáson a legtöbb kerületben a hatóságpart jelöltjei elbukttak Mukics Simon embereit. Mukicsék most azzal kürtölik tele a lapokat, hogy a hatóságpart is ellenzéki, tehát tulajdonképpen saját bukásukkal is győztek.

Hát az bizonyos, hogy a hatósági part ellenzéki part. Csakhogy nem csupán a mostani kormány ellen, hanem Mukics uralma ellen is harcol, — még pedig meglehetősen sikerrel.

*

Zenta város közgyűlése kötelességévé tette Dudás polgármesternek, hogy minden hónapban tegyen jelentést, hogy az egyes tisztviselők mennyit dolgoztak a lefolyt hónapban.

Szegény polgármester. Most már azt kívánják tőle, hogy *nem létező dolgokról* tegyen jelentést.

Közgazdaság.

Yorkshierei sertések Madarason. A földmívelési miniszter Madarasra 15 drb yorkshierei kocsát és 1 kant küldött. A gazdák a küldött sertésanyaggal nagyon meg vannak elégedve, s hálásan emlékeznek meg *Pirkner* min, tanácsos, állattenyésztési főfelügyelőnek erről az intézkedéséről.

A sztapári vásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Sztapár községben a hétfői napon tartani szokott betivásárok hely-

pénz fizetés kötelezettsége nélkül sertések és juhek felkajthatók legyenek.

Az adai földmíveléskola köréből. A földmívelési miniszter *Csanáty* Béla adai földmiv. iskolai segédtanítót Nagyszentmiklóstra, helyébe *Ács* Bódogot helyezte át.

Juhhimlő Topolyán. Topolyán egy földmives gazdaságában juhhimlő lépett föl.

Sertésvész Bácsme gyében. Megyénkben a múlt héten ezeken a helyeken sertésvész lépett föl; Bajmokon, Mátételkén, Borsódon, Hodságon Péterrévén, Ókérén, Ujsóvén, Adán, Moholon és Sajkásgyörgyén.

Uj szövetkezet Pacséron. Pacséron november 12 én megalakult a II. pacseri tej-, tojás és gazdasági ériekesítő szövetkezet, melyet a napokban jegyzett be a szabadkai törvényszék.

Hetivásár Mozsoron. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Mozsor község minden *esütörtökön* juh- és sertésfelhajtással egybekötött hetivásárt tartson.

Szerkesztői üzenetek.

Ama tisztelt előfizelőinket, kik az előfizetési összeget meg be nem küldték, arra kérjük, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek.

Dr. R., R., E., Zombor. Az illetőnek rendesen küldjük. A jelzett számokat postára tettük. Hasonló nyomdai hiba ebben a nagy munkaidőben gyakran megcsúszik. Dr. R. urnak L. P. beszédeire vonatkozó bejelentését köszönettel vesszük.

L. L., Zombor. Technikai okok miatt több közleményünk a múlt számból kimaradt. Ez az oka, hogy az ön közleménye is csak most jelenik meg.

Dr. H. J., Budapest, Kmetty-utca 18. Postára tettük.

P. J., Budapest, Markó-utca 31. Levele van szerkesztőségünkben. Az intézethez továbbítottuk, de visszakerült.

Többeknek. Gyakran megcsúszik, hogy egyik-másik közlemény anyaghalmoz vagy más technikai ok miatt kiszorul. De azért ezeket nem mellőzzük, hanem a legközelebbi számban közöljük.

H. B., A., Budapest, Markó-utca. Ily terjedelmes cikksorozatoknak nem szoríthatunk helyet. Rendelkezésre áll. Ands. A jelzett ügyben néhány nap múlva intézkedünk; azt hisszük, hogy sikerrel.

Dr. K., S., Ujvidék. A téves címzést magunk is rösteljük. Szíves elnézést kérjük. A nyomdának szigorú utasítást adtunk, hogy hasonló tévedés többé elő ne forduljon.

Z. J., Ujvidék. Postára tettük.

L. E., Mezőkút. Figyelemmel leszünk a kérelemre.

G. G., Zombor. Nem rossz kívánság. Szívesen kiegyezünk 50%-ra. Köszönet a megemlékezésért.

Posta és táviróhivatal, Feketehegy. Mi állandóan pontosan küldjük. Utközben történtet a hiba.

S. T., Ujvidék. A „Bácsorszag“ című Szabadkán megjelenő szépirodalmi lap már jödeje havonta kétszer jelenik meg. Egyébrol nem tudunk.

„Nem értek én irántatok szánalmat.“ Látjuk. Különben aligha küldte volna be ezt a „becses anyagot.“

Grachus. Nagyon szép öntől, hogy ígéretének beváltására oly nagy súlyt helyez, ez újabb kitünő dolgozataival tisztel meg bennünket. Helyszüke miatt csak az egyik strófát adjuk le. De ebből is kitünik a vers kiváló irodalmi tartalma:

Furcsa a természet.
Tegnap még hó, fagy,
Ma már a sár nagy.
Tegnap még szeretett
A babám
Ma már elhagyott.
Az ám!

Furcsa a természet

H. T., Zenta. Arról a dolgról nincsen tudomásunk. Kár vele bibelődni; márciusban ugyanis befejezést nyer. A másik akció is ismeretlen előttünk.

„Divat.“ A Parisien és a „Wiener Chic.“ Ezekben megtalálja az eredeti színt, a pontos szabást és kidolgozást. Sajna, a magyar divatlapok e tekintetben gyöngék.

R. I., Oromhegyes. Megtesszük a jövőben is; küldje be az összeget.

G. K., Szabadka. Mi ugy tudjuk, hogy B. I. is meg sürgette lemondásának elfogadását. Addig, míg ez meg nem történik, meg nem szökhetik hivatalából.

8933. sz. kbz. 1905.

Palona község jegyzői hivatalától.

Dr. Steuer György kérvénye.

Főispánnak 2491 főisp. 1905. számú átirata, melylyel további illetékes intézkedés végett átteszti **dr. Steuer György** miniszteri fogalmazónak az iranti kérvényét, hogy **Palona község jegyzője**, mint ahami anyakönyv vezető, utasítsák arra, hogy a honvédelmi miniszter által megadott kivételes nő-sülési engedélyekről kiállított s a felnek rövid uton kiszolgált hiteles másolatok a kihirdetés alapjául elfogadassanak.

Véghatározat.

Mint hogy a fenálló gyakorlat szerint minden oly cseickmény, mely csak hatósági engedély vagy határozat alapján hajtható végre, csakis az illető hatóságnak eredeti határozata vagy engedélye alapján fogantatosítható, minthogy továbbá az előző évek-ből tapasztaltatott, hogy a miniszterium által megadott kivételes nő-sülési engedélyekrol arra nem hivatottak részéről kiállított másolatokkal visszavételések követettek el, mert a végrehajtásra hivatott hivatalnoknak nincsen biztosítéka az iranti, hogy magantelek részéről felmutatott másolatok a megadott engedélylyel egyezők s így hitelesek-e? s mert annak ere-

BRAUN ADOLF

KÖNYVNYOMDÁJA

— SZABADKÁN, CSAJKÁS-FÉLE HÁZBAN. —

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

k ö n y v n y o m d á j á t,

hol mindennemű nyomtatványok szolid és pontos kiszolgálás mellett jutányos árban készülnek

Nagy választék a legújabb divatu eljegyzési és esküvői meghívókban

Mindennemű községi, ügyvédi és egyéb nyomtatványok gyorsan és pontosan jutányos árak mellett készülnek el.

☛ Könyv-, papir- és írószerkereskedés. ☛

1899—1905. szám.

Pályázat mérnöki munkára.

Turja község utcainak és terein az építési szabályrendelet 1. §. értelmében leendő **szabályozására** és a szükséges **munkálatok** elkészítésére ezennel pályázatot hirdetünk és felkérjük az erre vállalkozni szándékozó mérnök urakat, hogy ajánlataikat a község előljáróságánál f. évi **február hó 1-ig** nyújtsák be.

Felkéretnek a **mérnök urak**, hogy ajánlataikban a szabályozási vonalaknak a kataszteri térképbe való berajzolását és új térkép készítésének az árát külön-külön tüntessék ki.

Turja, 1906. évi január hó 2-án.

Petrovits Sebő, Zeremskí Ráda,
h. jegyző. 1-2 bíró.

Vasuti menetrend.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7.12 órákor és délután 1.15 órákor.
Zomborból Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órákor és d. u. 3.51 óra.
Ujvidékről Zomborba reggel 2.27 és 7.51 órákor és d. u. 1.40 órákor.
Zomborból Bajára reggel 7.05 órákor és d. u. 12.57 és 4.05 órákor.
Ujvidékről Titelre reggel 6.37 és d. u. 5.10 órákor.
Titelről Ujvidékre reggel 3.32 és d. u. 1 órákor.
Hegyes-Feketehegyről Palánkára reggel 6.59, d. u. 3.05 és 7.47 órákor.
Palánkáról Hegyes-Feketehegyre reggel 3.20, 8.18 és d. u. 2.45 órákor.
Szabadkáról Obecsére reggel 4.40 és d. u. 1.32 órákor.
Obecséről Szabadkára reggel 4.10 és d. u. 1.10 órákor.
Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, d. u. 2.02, 6.50 (gyors) és 6.55 órákor.
Zomborból Szabadkára reggel 4.40, 8.35 (gyors) 11.27 és d. u. 8.51 órákor.
Szabadkáról Bajára reggel 4.50, 10.30; d. u. 1.47 és 7.00 órákor.
Bajáról Szabadkára reggel 7.17, 10.40, d. u. 4.12 és 7.47 órákor.
Obecséről Ujvidékre reggel 4.40, 9.50 és d. u. 4.25 órákor.
Ujvidékről Obecsére reggel 4.17, 8.55 és d. u. 5 órákor.
Budapestről Szabadkára reggel 7 (gyors) 7.15 és d. u. 1.55, 3.20 (gyors) 10.10 órákor.
Szabadkáról Budapestre reggel 5.05, 9.51 (gyors), 1.52, 6.37 (gyors) és 11.50 órákor.
Hatasról Bácsalmásra reggel 3.50, d. u. 12.05 és 6 órákor.
Bácsalmásról Hatasra reggel 3.51, déli 12 és d. u. 8.10 órákor.
Bácsalmásról Regőcsére reggel 6.16, d. u. 3 és 8.12 órákor.
Regőcséről Hatasra reggel 2.35, 9.40 és d. u. 5.56 órákor.
Szabadkáról Ujvidékre reggel 5.32; d. u. 1.27, 4.15 és 6.48 (gyors) órákor.
Ujvidékről Szabadkára reggel 4.30, 7.56 (gyors) 11. és d. u. 7.46 órákor.

7273—905.

2—2

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó **Óutak** községben úresedésbe jött községi I. és II. irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1906. évi **január 20-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezetteket figyelembe nem veszem.

Megjegyzem, hogy ezen állások javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 720—720 kor.

A jegyzői oklevéllel bírók, illetve a jegyzői tanfolyamot végzettek előnyben részesülnek.

Ujvidék, 1905. évi december hó 27-én.

Mezey Imre
főszolgabíró.

Dr. Deák Imre

kir. törvényszéki orvos

fogorvosi és fogtechnikai műterme.

Ujvidék, Fő-utca, 28. sz. Telephon 112. sz.

Rendelés 9 órától 5 óráig.

A fogászat terén felmerülő összes munkálatok műtermemben a legújabb vívmányok szerint készülnek.

Fájdalommentes foghúzások, fogtömések: arany, ezüst és porcellánban.

Hiányzó fogak vagy egész fogsorok pótlása arany vagy kautschuk alapon.

Hidmunkák, arany koronák, rendellenül álló fogak rendezése.

SZÁJPADLÁS NÉLKÜLI FOGAK.

Vulcanit fogsorok.

Vidékiek részére eszközlendő munkák ugyanazon nap készíttetnek el. 5—

Ajánlok tavaszi szállításra korán-
érő és rendkívül bőtermő
**alesuthi és székely-
tengerit**

á 20 koronáért métermázsánként
Somkerék-Udvarhelyen feladva.

Előjegyzések már most elfogadtatnak

Kuhn Menyhért

Sajó Szent-András, u. p. Somkerék.

5—10

Csabagyöngye

már július hó utolsó negyedén érő, bőtermő, igen jól szállítható muskotály, kitűnő ujdonság; az 1904 évben az országos kertészeti kiállításon bronzéremmel kitüntetett, ritkaszemű, nem rothadó, korán érő „Ezerjő” borszölő új válfajai, úgy egyéb esemeszölő, valamint (Riparia Portais alanyfa) sima és gyökeres vesszőiről és a **Csabagyöngye** gyökeres ojtványairól szóló jutányos árjegyzéke megjelent.

SAJGÓN, 1906. évben, posta és vasut Nagy-Szécsényben.

4— Siposs Imre, ny. kir. jbró.

Veszek

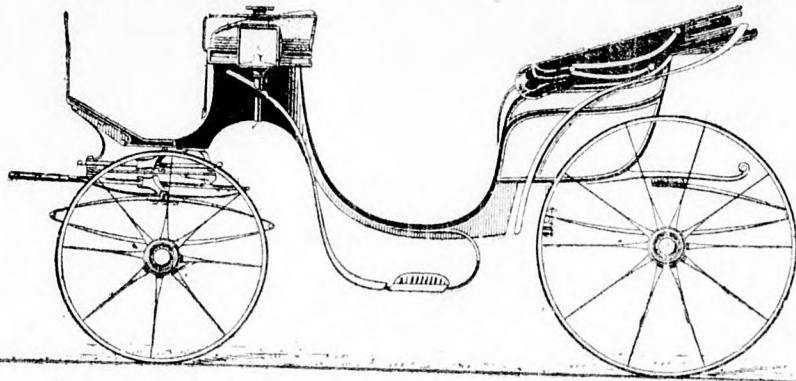
mindennemű

vad és vadszárnyast.

Mérsékelt ajánlatok mennyiség és minőség
megjelölésével kéretnek.

Schmidt Ödön, Kecskemét.

5—10

BIHARI J.

kocsi-gyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. ezimet értesíteni, hogy

Szabadkán,

VIII. Fő, 54 sz. alatt közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

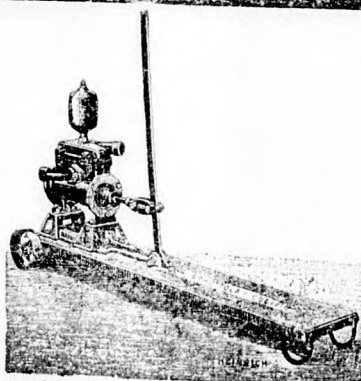
kocsi-gyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. ez közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsi-gyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon kilettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a **patkolási** tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu

gummi kerekeimet. Mindezek előrebecsülve azon reményre jogosít, hogy e téren megfelelően képes vagyok. — Régi kocsikat ujakra becserelek. Átalakításokat jutányosan készítek. — Képes árjegyzék ingyen.

5—52

Borszivattyúk és borszűrők

valamint az összes pinczefelszerelési cikkek, nevezetesen:

Amerikaigumi-tömlők, rézcsapok, borlefejtő edények, szellőzők, bormérők.
Palackmosó,
palacktöltő, dugaszoló és kupakoló gépek.
Parafadugók, ónkupakok, palackok!

Schottola Ernő

cégnél BUDAPEST, VI., Fonclér-palota.

Nagy képes árjegyzékem kívánságra ingyen és bérmentve küldöm meg.

Szőlővessző.

Kelebiai szőlőtelepemen (immunis homoktalaj) a következő szőlőfajokból való, teljesen fajtiszta és egészséges sima **Vesszők**
 eladók: Olaszrizling 30.000; kövidinka 30.000; piros veltelini 10.000, mustos fehér 5000. mézes fehér 5000, Cabernes franc 3000 fehérburgundi 5000, ezenjő 4000, ezenként 4 koronáért. Különféle legfinomabb csemegefajtákból ezre 6 koronáért, helyben átadva vagy vasútra adva. Utóbbi esetben csomagolásért ezenként 50 fl. számítok fel. 5-10

Melkay György Szabadska, I. kör, 52.

Fiedler János

lenfonógyára
KOMAROM.

Vesz NYERS LENKÓRÓT szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel esévelt lenszalmát tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai) orosz lenmagot. 5-10

Több mint 100,000 piros DELAWARE vessző, I. oszt. ezre K. 45.—

fehér DELAWARE vessző, I. oszt. ezre K 30.—
Gyökeres fehér vagy piros Delaware vessző, ezre K. 140.—
 (míg a készlet tart.)

Fajazonosságért teljes jótállás! I. oszt. RIPARIA PORTALIS sima és gyökeres vessző nagy mennyiségben. I. oszt. sima és gyökeres ZÖLD-OJTVÁNY, valamint gyökeres FÁSJOJTVÁNY 20 elsőrendű fajban eladó.

Ajánlunk egyben saját erdőüzemünkből I. oszt. hasított tölgyfa SZŐLÓKARÓKAT 2 méterest, mérsékelt rendes áron, bármely vasút állomásra szállítva.

RENDES és KOMLÓS cégénél
 Székelyhid, Biharmegye. 5-20

ELADÓ
70,000 drb.

piros Delaware

sima és gyökeres vessző absolut fajtisztán, melyért felelősség vállalatik, Ezen fajt sem oltani, sem permetezni nem kell. Ez évben mustja Babó szerint 26½° volt. 1 és 2 éves fás és zöld gyökeres, illetve sima zöld oltványok nagyban eladásra 45 kiváló bor és csemege fajban.

Lugas oltványok 25 fajban. Amerikai és európai sima és gyökeres vesszők nagyobb mennyiségben.

Fajtisztaság és kifogástalan minőségért anyagi felelősség.

Árjegyzéket, mely a Delaware szőlőfaj részletes leírását is tartalmazza, ingyen és bérmentve küldünk. 18-26

Szűcs Sándor és fia szőlőoltvány-termelők Bitardósz 29.

Rohonczy Gida

NAGYBIRTOKOS

török-becei „GYÖNGYSZIGET” minta szőlőtelepén

1905. évben termelt és eladásra kerülő sima és gyökeres szőlővesszőinek fajszerinti kimutatása és

Arjegyzéke.

Folyó szám	I. Európai csemege-faj, sima vessző.	Mennyiség darab	1000 drb ára forint
1	Chasselas Angevine	20000	5
2	de Barducis	15000	5
3	de Bulchery	15000	5
4	blanc croquant	30000	5
5	Croquant	10000	5
6	de Courtilier	20000	5
7	Doré	15000	5
8	de Fontainebleau	10000	5
9	Gros doré	10000	5
10	Imperial rouge	10000	5
11	Napoleon	2000	5
12	de Négrepont	10000	5
13	rouge	30000	5
14	rouge royal	2000	5
15	rosé de Faloux	5000	5
16	de Thomery	10000	5
17	Tokaj Angevine	10000	6
18	Vibert	15000	6
19	Browners Traube	3000	6
20	Frederieton	2000	6
21	Furmint (borszőlő)	10000	4
22	Genuai zamatos	20000	8
23	Gibráltár	2000	8
24	L'enfant trouve	5000	5
25	des Miracles	2000	5
26	Raisen de Calabre	2000	6
27	Rosa Mianna di Vacca (téli szőlő)	10000	5
28	Trollingikék (Frankenthal)	3000	6
29	Vegyes kecskeeseesű (téli eltevésre)	20000	4
30	Vegyes csemege fajok	15000	4
II. Európai muskotályfajok.			
31	Musca d' Alexandrie	30000	6
32	B fere	2000	6
33	Croquant	30000	6
34	de Corail	2000	12
35	Frontignan	30000	6
36	Ferdinand de Lesseps	15000	20
37	Gros noir hatif (legkorábbi)	15000	6
38	de Lunel	30000	6
39	Lierval	2000	6
40	Otonel	20000	12
41	Passatutti	60000	6
III. Amerikai directtermő fajok.			
42	Isabella	5000	4
43	Othello	5000	4
44	York Madeira	5000	4

Eladásra kerül még 120 európai faj, egyenként kisebb mennyiségű „különleges” csemege-szőlő, sima vessző ára 100 drbnként 2 frt. a fajok névszerinti jegyzéke kívánatra külön be-küldetik.

Megjegyzések: 1. Legkisebb rendelés egy-egy fajból 100 vessző, minden faj külön lesz csomagolva s az egyes csomagok a fajtjelző táblával ellátva.

2. A rendelések érkezésük sorrendjében előjegyzettnek s a mennyiben egyes fajok már teljesen elfoglaltak, a később rendelők erről idejében értesítettnek.

2. A vesszők szállítása a rendelők óhajához képest: ősszel vagy tavaszkor utánvétellel eszközöltek. — Csomagolási díj önkötségen számítatik s a kitüntetett árak a török-becei vasúti állomáson feladva értendőek.

4. A tőkék a peronospora ellen kellő időben háromszor permetezve lettek s azok fajtisztaságáért az uradalom kezéskedik.

Rendelések ROHONCZY GIDA kertészete Török-Becsén címzendők. 8-10

Hajfestők.

Teljesen ártalmatlan anyagokból, FEKETE 1 adag 4 kor. BARNA 1 adag 2 kor. SZŐKE 1 adag 3 kor.

Hajhullás ellen

a legjobb szer a dr. Geisler-féle hajszesz 1 darab 3 kor., vagy kenőcs alakban a tanno chinin pomade, 1 adag 1 kor. 20 fill.

Hajmoly elleni szer

1 üveg 1 kor. — Teljes diszkrétio mellett kapható Szabadkán:

Milassin Illés

gyógyszertárban. 7-20

„SZINHÁZ és ÉLET”

a legszebb magyar hetilap, megjelen minden szombaton. Egyes szám 20 fill. Felelős szerkesztő: VAJDA LÁSZLÓ. A vállalat igazgatója: LENKEI ZSIGMOND. 600 oldal! Több mint 1000 kép! szép „A Színház és Élet” félévi bekötési táblája! Diszes vázsonkötésben kapható 1 kori 60 fillérért a kiadóhivatalban, (20 fillér szállítás. díj, ha postai kézbesítés kívántatik.)

Gyönyörű „A Színház és Élet” két félévének diszes kötete 600 oldalnyi terjedelemben. 33 füzet, több mint 1000 eredeti képpel, gyönyörű kötésben egyenként 5 korona. Az európai és különösen a magyar színházi év eseményeinek krónikája.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII. Baross u. 59 sz. Uj előfizetők a SZINÉSZET című drámát ingyen kapják! Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal! Előfizetési ár ¼ évre csak 3 korona.

Magyarország legnagyobb és legelterjedtebb szőlészeti szaklapja a

Borászati Lapok

mely újévtől kezdve 38-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar szőlészeti és borászati viszonyokat ismerteti, hanem legelőkelőbb figyelemmel kíséri a külföldi tapasztalatokat, újdonságokat, a francia, a német, olasz, osztrák stb. borászati irodalmat, minden kétséget kizárólag a legsokoldalubb és legértelmesebb szőlészeti újság, mely minden más külföldi vagy hazai szaklap olvasását egész fölöslegessé tesz.

A „Borászati Lapok”

a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete”-nek hivatalos közlönye.

A Borászati Lapoknak a közgazdaság és a gyakorlati szőlőművelésnek és borászatnak szentelt rovatai igen kimerítők, de különös súlyt helyez a tudósításokra is, a miben több mint száz tudósító dolgozik a lap szerkesztőségének kezére.

Minden előfizető évenként legalább egy nagy színes műmellékletet kap, valamely magyar szőlőfaj híu képét, a mellett ingyen állapítja meg a szerkesztőség a beküldött tökerészekből vagy állatokból a fellépett szőlőbetegséget vagy rovarot és az ellenük való védekezést és kimerítő választ ad minden hozzáintézett szakkérdésre.

Laptulajdonos: Felelős szerkesztő:

Baross Károly örököse. Dr. Drucker Jenő.

A lap előfizetési ára:

1 évre 10 kor. ¼ évre 5 kor. ¼ évre 2.50 kor.

Mutatványszámot 3 héten át szívesen küld a Borászati Lapok kiadóhivatala (Budapest, IX., ker., Ullői-ut 25. sz.) 8-

ALFA-SEPARATOR RÉSZV.-TÁRSASÁG BUDAPESTEN VI. LOMB-UTCZA 11.

Tejgazdasági gépgyár.

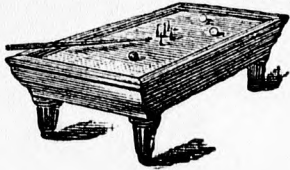
Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
Tejszövetkezetek és tejelek berendezése.
Árjegyzék, tervek és költségvetések díjmentesen.
Alfa Laval Separatoraival eddig
több mint 600 első díjat nyertek. — Évi gyár-
tás körülbelül 60 000 darab. 103—

RADITS LŐRINCZ PÉCSETT

1884. óta fennálló
kádár-telepe.
A kor követelményeinek megfelelőleg gazdagon
felszerelt műhelyeivel és nagy dongafa-raktárával

versenyen fölül áll.

A legkitűnőbb anyagból készít
boros, sörös és szesz hordókat,
lajtákat, kádakat a legkisebbtől a legnagyobbig,
bármilyen mennyiségben, gyorsan, pontosan, lelki-
ismeretes kiszolgálás mellett a lehető
legjutányosabb áron.
Elvállal úgy magános, mint üzleti vagy
Uradalmi pinczeberendezéseket,
javításokat s minden e szakmába vágó munkát.
Kész hordókban állandó raktár.
Meghívásra bárhol megjelen. 88—

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep,
SZEGED, Boldogasszony-sugarat 58. sz

Legujabb szerkezetű fordítható tekeasztalok
jótállás és kedvező fizetési feltételek mel-
lett. Régi tekeasztalok becsérelése méltányos
áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok
átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és
mindenféle kávéházi felszereléseket.
Rajzok és költségvetések ingyen. 53—

Véd-
jegy.

A Zalathnai kénkovand-ipar
részvény-társaság

Brassói kén-
és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű
műtrágyáit

t.c. a gazdaközönség heceses figyelmébe.
Ajánlatokkal készséggel szolgál a

KÖZPONTI IRODA
Budapest,
IV. Mária Valéria utca 7.
131—

Legujabb rendszerű

SZÉNSAVAS-

bor- és sörkímérő-készülékek, für-
dőkészülékek, (föltűnést keltő gyógy-
eredményekkel) hűtő- és jéggyártó-
gépek és telepek, szikvizgyártó-
gépek, teljes berendezések és az
összes e szakmába vágó szükségleti
cikkek, továbbá fémárúk, nevezte-
sen pincefölszerelési cikkek, sta-
niol palackkupakok kaphatók jó-
tállás mellett, kitűnő minőségben.

Dr. Wagner és Társai

egyesült gyárak, mint betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-u. 3. Bécs, XVIII.

Tömeggyártás, tehát olcsó árak. — Ked-
vező fizetési feltételek.

Képes árjegyzék a gyár bármely osz-
tályából ingyen és bérmentve küldetik.

Nagyobb vidéki városokban jártas kép-
viselők kerestetnek. 104—

A „Lóhere“ védjegyű

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb

foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány
és kapásnövény, kertivetemény alá,
valamint rétet és legelőt, főleg komló
és szőlőkre.

Ezen thomassalak hazánkban, a
legutóbbi években eszközölt trágya-
zási kísérletek alkalmával, kizárólag
kitűnő eredményt mutatott fel.

Csak a „Lóhere“ védjegyű thomas-
salak származik a csehországi
Thomasművekből.

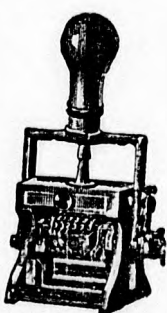
A „Lóhere“ védjegy kezességét
nyújt az áru föltétlen
tisztasága, idegen anyagoktól való
mentessége és legnagyobb mérvű old-
hatósága tekintetében.

Árajánlatok, szakiratok és bármely
irányban kívánt felvilágosításokkal
készséggel szolgál a
Csehországi Thomasművek eladási Irodája,

— Bécs. —

Vezérképviselője Magyarországon:

LÁSZLÓ MARCELL, Budapest, VI. Teréz-
körút 22. 135—

Kivatalos

bélyegzőket, pecsénymó-
kat, keletbélyegzőt, számo-
zó gépeket és minden e
szakba vágó munkát a leg-
jutányosabban készít az
Első magyar ruggyanta bélyeg-
zőgyár és intézet:

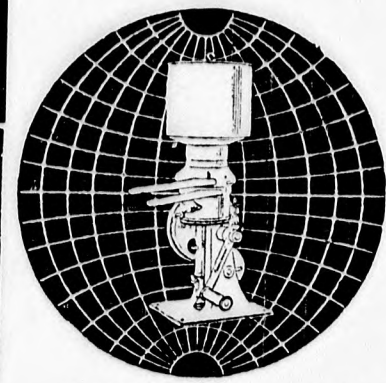
GEDULDIGER HUGO vésnök

Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

A Bácsmegyei
Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Fontos a tejgazdaságban a GLOBE
SEPARATOR.

Teljes tejszö-
vetkezeti be-
rendezések, ké-
zierő- és turbina
hajtásra, ugyszin-
tén mindennemű
tejgazdasági gé-
peket és eszkö-
zöket tejszálli-
táshoz, vaj- és
sajtgyártáshoz.

Legelőnyösebben szállít az Első magyar
tejgazdasági gép- és eszkögyár

FUCHS és SCHLICHTER

BUDAPEST, VI. Jász-utca, 7. sz.

Árjegyzék, költségvetések, tervek ingyen és
bérmentve.

Vaj kivétel! Friss vajat és turót évi kötés mel-
lett minden mennyiségben a legmagasabb áron
átveszünk. 100—

Iszákosság nincs

többé! Kívánatra bárkinek bérmentesen
küldünk egy próbát a Cozaporból.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán
adható az ivó tudta nélkül.

28-52

A COZAPOR többet ér, mint a
világ minden szobeszedé a tartózkodás-
ról, mert csodahatása ellenszenvessé te-
szti az iszákosnak a szeszes italt. A COZA
oly csendesen és biztosan hat, hogy azt
feleség, testvér avagy gyermek egyaránt,
az ivónak tudta nélkül adhatja és az il-
lető megcsak nem is sejtí mi okozta ja-
vulását.

COZA a családok ezreit békítette
ki ismét, sok ezer férfit a szégyen és
becstelenségtől megmentette, kik később
józan polgárok és ügyes üzletemberek
lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra
és szerencséhez segített és sok embernek
életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a COZAPOR tu-
lajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy
próba adagot és egy köszönő írással
telt könyvet díj és költségmentesen küld
hogy így bárki is meggyőződhessen biz-
tos hatásáról. Kezessékünk, hogy az
egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 616 sz.
Vágya ki ezen szelvényét és
küldje meg ma az intézetnek.
(Leveles 25 fillér levelezési-pók
10 fillérre borítékostudók.)

COZA INSTITUTE

Dept 616,
62, (Chancery Lane,
London, Anglia.

Szuperfoszfátot

STASSFURTI KAINITOT

szavatolt 12.4° tiszta káli = 23—24° kén-
savas káli tartalommal

Stassfurti káli trágyasót

szavatolt 40° tiszta káli = 74—76° kén-
savas káli tartalommal

kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű műtrágyaféléket,
azonkívül rézgálicot (98—99%) elismert
kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

Műtrágya, kén- és vegyi ipar
részvénytársaság 147—

Budapest, V., Fürdő-utca 8.